

טיב הקהילה

ב"ד

צי-פרה
כ' אדר ב' תשפ"ד

המניח לפי אופק ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"ג	6:21
מוצ"ש"ק	7:34
ר"ת	8:15

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א'	8:51	סו"ת א'	10:08
סוק"ש ב'	9:34	סו"ת ב'	10:37

המניח לפי ששון קיץ

גיליון מס':
721

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

במשיאות פורתו ורובני הרה"ג

רבי גמליאל הכהן הביטובין שליט"א

טיב הפרשה

פרק ב הלכה ב) המדבר אודות ההתקבצות אל השי"ת על ידי ההתבוננות בחכמת התכונה, ומתחילה אעתיק את לשוני:

'היךך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו ובראויו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ, מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר, ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול, כמו שאמר דוד (תהלים מב, ג) 'צמאה נפשי לאלהים לא-ל ה', וכשמחשב בדברים האלו עצמן מיד הוא נרתע לאחוריו ויפחד ויודע שהוא בריה קטנה שפלה אפלה עומדת בדעת קלה מעוטה לפני המים דעות, כמו שאמר דוד (תהלים ת ד-ה) 'כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך וכל מה אנוש כי תזכרנו, ולפי הדברים האלו אני מבאר כללים גדולים ממעשה רבון העולמים כדי שיהיו פתח למבין לאהוב את השם כמו שאמרו חכמים בענין אהבה, שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר

חובה לרזוגי תורה ללמוד גם מוסר

זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ול'אשם ולמלואים ול'זבח השלמים: ז' לז

על מקרא זה דרשו רז"ל (מנחות קי.) 'אמר ריש לקיש, מאי דכתיב: 'זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם' - כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה, מנחה חטאת ואשם. אמר רבא, האי 'לעולה למנחה?' עולה ומנחה מיבעי ליה (בלי תוספת אות ל בתחילת כל תיבה). אלא אמר רבא: כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם (כאילו נכתב בתורה: 'זאת התורה - לא עולה לא מנחה וגו'). אמר רבי יצחק, מאי דכתיב: 'זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם' - כל העוסק בתורת חטאת, כאילו הקריב חטאת, וכל העוסק בתורת אשם, כאילו הקריב אשם ע"ל.

מאמר זה כולל שלש דרשות. וכהקדמה לביאורם יש להזכיר שתורתנו היא נצחית וכשם שבזמן הבית התחייב החוטא בקרבן, כך גם בימינו אנו, וכיון שחרב בית המקדש ואין אנו יכולים להקריב קרבנות צריכים אנו לדבר המשמש כתמורה לקרבן. ולכן התבוננו האמוראים הקדושים בתורת הקרבנות כדי להבין מתוכם מהו הדבר המשמש כתמורתם.

רבי יצחק הסיק מזה שפנינו שתורת הקרבנות עומדת במקום קרבן, כיון שהאור והקדושה המתעוררת מכה הקרבן טמון בתורת הקרבן, וכפי שמוכר רבות בספרים הקדושים שאור כל מצוה או מועד טמון בתורת המצוה או המועד.

ריש לקיש מוסיף ודורש שלא דוקא תורת הקרבנות משמשים כתמורה לקרבנות, אלא בכל חלקי התורה יהיה זה באיזה ענין שהיא יכולה להוהגה בה להמשיך האור הקדוש של הקרבן. כי קדושת הקרבן היא האור המקשר את האדם לבורא, וקדושה זו ימצא האדם בהתורה בכללותה, כי כל ההוהגה בה ימצא דבקות בהבורא ב"ה.

בא רבא והוסיף שמי שעוסק בתורה אינו צריך שום קרבן! וזאת, כי תמורה ניתנת בדרך כלל על דבר שהוא בדומה לה, אבל מעלת התורה היא יתירה על מעלת הקרבן, ולא שייך לומר שהיא תמורה לה. אמנם אחר שעוסק בה ודאי שאינו צריך לקרבן או לתמורתה, מאחר שכבר זכה למעלה יתירה מזה.

מזה ילמד ויבין האדם כמה קדושה זוכה האדם להמשיך כשהוהגה בתורה. מלבד מה שגם כהיום שבעונותינו הרבים חרבה עירנו, ושמים בית מקדשינו, וגלה יקרנו, ונטול כבוד מבית חיינו, זוכה בכה עסק התורה לעורר נחת רוח במדומים כבזמן שבית המקדש היה קיים.

אולם כדי לעורר נחת רוח ליצרנו בתורתנו, מחובתנו להגות גם בספרי מוסר, כי עיקר רצונו יתברך הוא שיהיה האדם בתורה כדי לטהר את לבבו ואת מידותיו, ואי אפשר להאדם להגיע לידו כך כי אם על ידי שיידע למה הוא עובד ולשם מי הוא לומד ומהי הכוונה הנדרשת מאתנו כשאנו הוהגים בתורה, וזאת אי אפשר להשיג כי אם ע"י לימוד המוסר.

וכפי שאמר לי פעם הגאון הצדיק רבי זונדל קודר זצ"ל, היה זה כשביקשתי ממנו לפרש לי את כוונת הרמב"ם (הלכות יסודי התורה

והיה העולם, עכ"ל הרמב"ם.

וממשיך הרמב"ם ומבאר שם, שכשמתבונן אדם בחכמת התכונה ועולם הגלגלים, והיהוה בא להכרת הבורא ורואה שהוא בסך הכל בריה קטנה ושפלה, ובזה יבוא לאהבת הבורא ולהבנת גדלותו.

וכן מסיק שם הרמב"ם (פרק ד הלכה יב) וז"ל: 'בזמן שאדם מתבונן בדברים האלו ומכיר כל הברואים ממלאך וגלגל ואדם כיוצא בו ויראה חכמתו של הקב"ה בכל היצורים וכל הברואים, מוסיף אהבה למקום ותצמא נפשו ויכמה בשרו לאהוב המקום ברוך הוא, וירא ויפחד משפלותו ודלותו וקלותו כשיעריך עצמו לאחד מהגופות הקדושים הגדולים, וכ"ש לאחת מהצורות הטהורות הנפרדות מן העולמים שלא נתחברו בגולם כלל, וימצא עצמו שהוא ככלי מלא בושה וכלימה ריק וחסר, עכ"ל.

והוקשה לי מאוד בדברי הרמב"ם שהרי רואים הרבה גויים שולומדים חכמות אלו - חכמת התכונה והגלגלים - ואעפ"כ אינם באים ע"י כך להכרת גדלות הבורא, אלא אדרבה, הם מגדולי הכופרים רז"ל.

שאלה זו שאלתי פעם את הגאון הצדיק רבי זונדל קודר זצ"ל, וענה לי שבאמת הכל תלוי בכוונת הלומד ובמטרותו בלימודו, דכשנבא לחפש את גדלות הבורא ע"י תכונה, וכמו שמפרשו הרמב"ם ודאי שהלימוד יוסיף לו אמונה, אבל אם בא רק להכיר ולידע את חכמת התכונה - לא יוסיף לו לימודו כלום באמונה, כי זו איננה מטרתו ודאי שלא יגיע לגלות דבר שאינו מעונין בו.

כעין זה הוא בלימוד התורה, כשהוהגים בה מתוך רצון להתקרב אל ה' וליראה אותו, אז אכן זוכים לכך, אבל אם הוהגים בה לשם מטרות אחרות, אי אפשר לזכות לכך, וכדי שיוכה האדם להכוונה הרצויה בלימוד התורה עליו להגות בלימוד המוסר.

לדאבונו ישנם הרבה המולולים בלימוד המוסר, וזהו הגורם שכמעט ואין מבחינים בין הליכותיהם של בני הישיבות לבין הליכותיהם של הבעלי בתים, כי על אף שהבן ישיבה יושב ושוקד על תלמודו, אבל כשבא בבית הכנסת להתפלל אין הבדל בינו לבין הבעל הבית העומד לצידו, כמעט ואין רואים שהבן ישיבה מעריך יותר את עבודת התפילה, הוא מתפלל באותה קרירות ומהירות של הבעלי בתים המסבבים אותו...

טיב המערכת

לימוד ההלכות

מגיע יהודי לליל הסדר ומתחיל את עריכת הסדר, מה צריך לעשות? בואו נראה מה כתוב כמה זה כוונת? כמה זה רביעית? מה קודם ומה אחר? הוא מתחיל לבדוק את ההלכות את המנהגים ומנסה לעשות מה שהוא מבין.. כשהדברים מתגלים בצורה כזו אנחנו יודעים דבר אחד בטוח אין סיכוי שבלייל הסדר תוך כדי עריכת הסדר אפשר ללמוד את כל ההלכות על בוריים ולדעת בדיוק מה וכיצד צריך לעשות.

בפרשתנו אומר הקב"ה למשה רבינו קח את אהרן ואת בניו אתו ואת שמן המשחה, וכל ורש"י עומד על שאלה חשובה 'אלו האמורים בענין צוואת המילואים בואתה תצוה, כלומר כל מה שנאמר כאן נאמר כבר בפרשת תצוה כשהקב"ה ציוה על משה רבינו את כל מלאכת המשכן, אז מה החזרה הזו שעכשיו חוזרים על הדברים? ממשיך רש"י 'עכשיו ביום ראשון למילואים חזר חזרו בשעת מעשה, כלומר: נכון שבפרשת תצוה כבר נצטווה על הכל, אבל עכשיו ביום הראשון למילואים הקב"ה חזר שוב על הציווי כדי לזרוז.

אם משה רבינו היה צריך שני ציוויים על אחת כמה וכמה כל אחד מאיתנו, כמו שמצינו שהנאמר אומרת במקום אחד 'משה תיקן להם לישראל שיהיו שוואלין ודורשין הלכות חג בחג, ובמקום אחר אומרת הנאמר 'שלושים יום קודם החג שוואלים ודורשים בהלכות החג, ואין כאן סתירה.

מורנו הרב שליט"א נוהג לומר: הגשמים מתכוננות לפסח זמן רב, עוד הרבה קודם החג הן עמלות לנקות ולהכשיר את הבית מכל רבב חמץ (ואבק), הן מבשלות ומכינות את כל המאכלים לימי החג.

ומה עושה הבעל? הוא מכריז בקול גדול 'קדש! וממשיך בנוסח שלימדו אותו בחייד: כשאבא בא מבית הכנסת עושים מיד קידוש.. בודאי אין זו ההנהגה הראויה, אלא על כל איש ישראל להתכונן וללמוד את כל ההלכות והמנהגים שלושים יום קודם החג, וכשיגיע החג, מספיק חזרה קצרה כדי שבאמת ידע מה צריכים לעשות, אז מי שלא התחיל - זה הזמן!

(לפי טיב התורה-12)

ניתן לשמוע את שיחותיו של פורתו ורובנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 100024-0534

טיב
ההודעות

הלכות פסח - א'

שלשים יום קודם חג

א. כל שלושים יום צריך לעיין בכל דבר שהוא עושה שלא ישיאר בו חמץ באופן שלא יוכל להסירו בנקל (ובס"ס הל"ז סקל"ב). ולכן מן הנכון שמי שמעיין בספר בעת האכילה מפורים ואילך, יהיה שלא ישיאר בו משהו חמץ כדי שלא ימצאנו בפסח וכן כל כ"ב (וערו"ש שם ס"ט).

ב. מנהג ישראל שמברכין כל אחד את חברו שנוכה לחג הפסח 'כשר', והכוונה בפשיטות שלא יהיה משהו חמץ ח"ו (שע"י יששכר פאסד זמן הירוחת את ה'ת"ש ע"ש ע"ד).

הצבת הבית לפסח

הצבת הבית

א. צריך לכבד חדריו קודם הבדיקה משום דלא מבידק שפיר בלא כיבוד, והמנהג לכבד כל הבית והחדרים ביום ה' כדי שיוכל לעשות הבדיקה כדין בתחילת ליל ה' (רמ"א ס"ה תל"ג ס"א ומ"ב סקמ"ו). ונהגו כל ישראל להתחיל להכין את הבית שלשים יום קודם חג הפסח שיהיה נקי מכל חשש חמץ, ומנקרין ומכבדין כל הבית והכלים מן החמץ, ומגדירין כל מקום שידבק שם החמץ (מסר"ל הל"ה פסח).

ב. נהגו לגרר הכלים והכסאות שנגע בהם חמץ, ויש להם על מה שייסמוכו, ואין ללעוג על המטה לומר שהוא מנהג שטות וחומרא יתרא, שיש למנהג זה סמך מן הירושלמי, ואנ"ל דלא איירי שם במשהו, אך ישראל קדושים הם ונהגו להחמיר אפילו במשהו (ס"ה תמ"ב ס"ז ובס"ב ושע"י פ"ה שם).

ג. צריך ליזהר מעת שמתחילים לנקות הבית שיהיה החמץ בביתו מונח במקום משומש, שאם לא כן מה תועלת יהיה לו מכל הנקיון אחרי שהחמץ נסחב לחדרים המנוקים (שע"י קנה בשם פסח).

ד. אותם המקומות שקשה להשאיר בדיקתם עד ליל ארבעה עשר, כגון ארונות המטבח שממלאים אותם עם מאכלי פסח וקשה לפנותם בליל ה' כדי לבדוק שם ראוי ונכון שידבקם באחד הלילות שקודם ליל ה' לאור הגו ובלי ברכה (שם).

ה. אפ"ל שמצד עיקר הדין הקלו הרבה פוסקים שאין חובה לבער פירוים קטנים של חמץ כיון שהוא מטבול, מ"מ למעשה נוהגין להחמיר ולבער כל פירוים אפילו קטנים ביותר, והטעם כי אף שאין הדרך לאכול מ"מ יש לחוש שמא יפול פירוד חמץ בתוך המאכל שלא בתוכוין ושלא ברצון, והרי חמץ בפסח אינו בטל אפילו במשהו, ונמצא שנכשל באיסור אכילת חמץ בפסח.

ו. יש ליזהר בעת נקיון הבית לשים לב לכל המקומות והחפצים שיכולין להימצא בהם חמץ, לדוגמא: במכשיר הטלפון ובפרט בשפופרת מצוי לפעמים פירוים חמץ, כל מיני טבעות שלובשות הנשים שנוגעים בהם בחמץ, [ואם לנכונות הנובעת גם בימי הפסח בעת שממשלות לפסח יש ליזהר להגדילן לאור שניקם היטב לפני שמצוי בהם בליעות של חמץ] וכן יש לנקות השואב אבק השטריימל והמגבעת וכן כל שאר חפצים שהאדם מחזיק עמו, כמו ארנק מפתחות פלאפון וכדו'.

ז. חסידים ואנשי מעשה נוהגים גם לשתוף הדברים שקונים לכבוד החג מחשש פירוים חמץ, כגון מיני פירות וירקות וביצים וכן בקבוקי יין ושמן, וכל דבר העלול להיות עליו פירוים חמץ.

ח. יש ליזהר ולהשגיח במה שמצוי כשמביאים שק פתוחי אדמה וכי"ב שמחמת כובד השק סוחבים אותם על הארץ, ולפעמים נסחב עם זה גם פירוים חמץ, ובקל יכול להיכשל באיסור חמץ בפסח.

ט. כמו"כ צריך ליזהר כשמביא לביתו מאכלי פסח עם רכב הסעות ומצוי מאד שהמקום המיועד להניח שם את מוצרי הפסח מלאים בפירוים חמץ, על כן יש להשגיח ולנקות את המקום היטב מתחילה, או שיהיה איוזה דבר כמו נייד או גיילון להפסיק בנייהם כדי שלא ידבק בהם החמץ.

י. יש ליזהר מאד בעת שטיפת ורחיצת הבית שלא לשפוך מים על המשקוף שסמוך למזוזות שעלולות להתקלקל ח"ו, ואם יש חשש שגרטובה המזוזה צריך לבדוקה.

יא. חמץ שנפלה עליו מפולת (ול"ש אבנים ועפר) אם אין הכלב יכול להריח ריחו ולחפש אחריו, דהיינו שיש עליו גובה ג' טפחים הרי הוא כמבוער מן העולם לגמרי ואינו עובר עליו בכל יראה ובל ימצא מן החורה אף על פי שלא ביטלו (ס"ה תל"ג ס"ה שרע הרב ס"ל). ולפ"ז ה"ה אם נתגלגל חמץ תחת ארון כבד בעומק שאי אפשר להגיע אליו בידיים ה"ז מטבול ודיו.

יב. מגירות ומדפים שדרך החסידים ממקומם ולהפכם בעת שמנקים אותם מן החמץ וה"ה קדירות וכי"ב אינם צריכים בדיקה שמכיון שכבר הפכם ודאי שאין בהם חמץ (שע"י קנה בשם פסח).

ספרים

יג. י"א שיש חיוב מעיקר הדין לבדוק את הספרים שמשתמשין בהם לפעמים בחמץ משום חשש פירוים, או ימכרם לנכרי ויעשה בפניהם מחיצה (חור"א ס"ה קט"ז ס"ק י"ג י"ח). וי"א שמוותר להשתמש בספרים המונחים בארון הספרים אפ"ל שלא ניקה ולא בדק אותם לפסח מפירוים החמץ, משום דפירוים החמץ שנמצאים בתוך הספרים בטלים ואינם צריכים ביעור (ה"ש פ"ה ס"ז, הליטת אבן ישראל, שיעורי קנה בשם פסח). ואף אם ימצא פירוים לא חשיבי ולא טרח אדם ללקטם לאכול מהם וגם הוא מאוס לאדם לאכול מהם (ליקוטי תשובה פסח).

יד. ומ"מ הספרים שרגיל להשתמש בהם כל ימות השנה בתוך הסעודה שבדאי יש בהם פירוים חמץ, טוב שיעשה להם היכר שלא יבוא להשתמש בהם בפסח בעת סעודתו, שיש לחוש שמא יפלו פירוים מתוכם על השולחן ולתוך המאכל, אם לא שבודקם דף אחר דף ומנקה אותם מן הפירוים (שיעורי קנה בשם פסח). או שייניח מפה אחרת תחת הספרים (הליטת אבן ישראל).

הספרים המתגללים ונמצאים בתוך החמץ בכל ימות השנה, כגון סידורי תפילה של ילדים וכדומה, וכ"ש זמירות לשבת וברכונים של ברכת המזון, פנקסי טלפון לוח וכדומה, שהם מלאים פירוים חמץ ומודבק בהם ממאכלי חמץ, קרוב הדבר ש"א"ל לנקותם ועל כן טוב שיעניע אותם בין הדברים שאין משתמש בהם בפסח או ימכרם לנכרי (שיעורי קנה בשם פסח).

טו. יזהר שלא ישים אצבעותיו לתוך פיו תוך כדי הלימוד, ונכון לנקות ידיו אחר הלימוד בימי הפסח.

טז. יש מדקדקים ומשגיחים על הספרים לשומרם בכל ימות השנה שלא יפלו לתוכם פירוים חמץ (שיעורי קנה בשם פסח ליקוטי תשובה פסח).

טיבת הבניין - מזמור לתודה

פרשת קרבן תודה הוא כישולחן ערוך הלכות הודאה

בפרשתו כתוב פרשת קרבן תודה (ג, יב-טו), 'אם על תודה יקריבו והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן וסלת מורבכת חלות בלולות בשמן. על חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תודת שלמו. והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה לה וגו'. ובשר זבח תודת שלמו ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בוקר'.

ופירש"י, אם על תודה יקריבו - אם על דבר הודאה על גס שנעשה לו, כגון יורדי הים והולכי מדברות, וחבוי בית האסורים וחולה שנתרפא שהם צריכין להודות שכתוב בהן (תהלים קג, כא-כב) 'יודו לה חסדו ונפלאותיו לבני אדם - ויזבחו זבחי תודה'. אם על אחת מאלה נדר שלמים הללו, שלמי תודה הן, וטעונות לחם האמור בענין, ואינן נאכלין אלא ליום ולילה. והקריב על זבח התודה ארבעה מיני לחם חלות ורקיקין, ורובב, שלשה מיני מצה, וכתוב על חלת לחם חמץ וגו', וכל מין ומין עשר חלות.

תכלית וטעם הבריאה - להודות להלל ולשבח את יצירתו

והנה הגם שנתבאר בדברי רש"י, שהקרבן תודה מובא על ידי ארבעה שצריכים להודות, יורדי הים והולכי מדברות, חולה שנתרפא, חבוי בית האסורים. אך באמת כל אחד מישראל חייב תמיד להודות להש"ת על כל חסדיו שהוא גומל אתו, והוא תכלית וטעם הבריאה, כדי שכלל ישראל יזדו להש"ת ברבים.

וכלשונו הידוע של הרמב"ן (שפת יג, טו) "שאין לנו טעם אחר ביצירה הראשונה ואין אל עליון חפץ בתחתונים מלבד שידע האדם ויודה לאלהיו שבראו. וכוונת רוממות הקול בתפלות וכוונת בתי הכנסיות וזכות תפלת הרבים, זהו שיהיה לבני אדם מקום יתקבצו ויודו לאל שבראם והמציאם ויפרסמו זה ויאמרו לפניו בריותך אנתו".

וכן אומרים בזמירות שבת (הס"ב ברוך ה') "ברוך הוא אלקינו שבראנו לכבודו - להללו ולשבחו ולספר הודו, הרי מפורש, שזוהו הטעם היחיד למה בראנו ה', כדי להללו ולשבחו ולספר הודו'.

מדיני הקרבן תודה יש לנו ללמוד כללי הודאה לה

והיות שזוהו סיבת וחכילת היותנו בעולם כדי להודות ולהלל ולשבח לבוראנו, ממילא יש לנו ללמוד בעיני רב הלכות הודאה, איך להודות ובאיזה אופן להודות. והמקור להלכות הודאה בתורה, הוא פרשת קרבן תודה הכתוב בפרשתו, משם יש לנו ללמוד כל הפרטים והאופנים איך צריכים להודות לה.

ולמשל, מה שאנו רואים בקרבן תודה, שהש"ת ציוה להביא ארבעה סוגים אחר של לחמים ולא ציוה להביא את כל הארבעים חלות מסוג אחד. ועוד רואים, שהש"ת ציוה לחלק את כל סוג לחם לעשרה לחמים קטנים ולא ציוה להביא ארבעה סוגי לחמים גדולים. מכל זה או רואים, שצריכים לפוד ולפרד את ההודאה לחלקים רבים.

ומזה לומדים כלל ויסוד גדול בענין ההודאה, שלא מספיק להודות לה באופן כללי, 'אני מודה לה על זה שנתן לי חיים זירה, בנימ וממון'. רק כמו שהיו צריכים לחלק את הארבעה סוגי לחמים כל סוג לעשרה לחמים קטנים כך צריכים לחלק את ארבעה סוגי ההודאה ה"ל להרבה חלקים קטנים, ולפרט בפיו הודאה מפורטת על כל פרט ופרט.

ולמשל, כשהוא מודה לה על זה שנתן לו חיים, לא יאמר את זה בדרך כלל, 'מודה אני לפניך ה' אלקי שנתת בי נשמה וחיות'. רק יתן הודאה מפורטת על כל פרט ופרט הנכלל בחייו, ויאמר כך, מודה אני לפניך ה' אלקי שנתת לי ראש, שנתת לי מה ושלכל שנתת לי עינים לראות שנתת לי אוזנים לשמוע, וכן על זה הדרך ימשיך להודות לה בפירוט על כל איבר ואיבר מרמ"ח אבריו, ועל כל גיד וגיד משמ"ה גידיו.

בעת הצרה גופא כבר יודה לה על הישועה הקרובה לבוא

עוד סעיף בהלכות ההודאה אפשר ללמוד מקרבן תודה, מזה שהארבעים לחמים לא באו כולם ממצה רק עשרה לחמים היו של חמץ. מזה יש לנו ללמוד יסוד גדול בענין ההודאה לה, שהיות וכל התכלית והסיבה שאנו נמצאים בעולם, הוא כדי להלל ולשבח לה, לכן יש לנו לנצל כל רגע מימי חיינו עבור הודאה לה, ולא לחכות עד שגורא את הישועה בשלימות ורק אז להודות לה, רק גם כשנמצאים עדיין בעת הצרה, ונחמץ לבנו בקרבנו, מתי יבוא כבר הישועה, גם אז ראוי שכבר נביא עשרה לחמי חמץ לקרבן תודה, עבור הישועה שאנו בטוחים בה שיומין לנו בקרוב.

ויעשה חשבון לנפשו, הלא אחד כך כשאזכרה בעז'ה לישועה, אני לא יפסיק להודות לה על זה, וכמה שאני רק יודה אני יריגש שאין זה מספיק, לכן יש לי כבר מעכשיו להתחיל להודות לה על הישועה שהוא עתיד להביא לי בקרוב.

וכמו שבשעת הישועה פורח מדעתו וזכרונו כל ענין הצרה שהיה לו מקודם, ובמשך כל ימי חייו לא ירצה להיזכר אף פעם מהצרה והקושי שהיה לו, רק יזכור תמיד את הישועה הגדולה שעשה לו ה'. כך גם עתה כשהוא נמצא עדיין באמצע הצרה, מכל מקום בשעה שהוא מודה לה על הישועה שהוא עתיד להביא עליו בקרוב, ברגעים האלו יסיח דעתו לגמרי מצרותו, ויתן דעתו לגמרי על הישועה הגדולה העתידה לבוא עליו, כדי שההודאה יהיה בשלימות.

זהו הלימוד הנפלא בהלכות הודאה, שיש לנו ללמוד מהקרבן תודה, מזה שהביאו עשרה לחמי חמץ יחד עם השלשים לחמי מצה, לרמו שההודאה צריך להיות בשוות, בין עתה כשהוא כבר זכה לישועה, בחינת מצה, ובין בעבר כשהיה נמצא עדיין בעת הצרה, בחינת חמץ, כי היה לו להאמין שהכל לטובה, וכיון שהכל לטובתו אפילו הצרה גופא ממילא יש לו להודות לה על זה גופא, ובפרט בכח זה שהוא מאמין ובטוח בה' שישועתו קרובה לבוא, זה גורם לו להודות כבר מעתה להש"ת בלב שלם על הישועה העתידה.

ולכן כשזוכה בפועל לישועה, והוא מביא שלשים לחמי מצה, להודות לה על הישועה, הוא מביא יחד עם זה גם עשרה לחמי חמץ, להודות שבאמת כבר היה מוכן להביא קרבן תודה לה גם בעת הצרה גופא! יעזר הש"ת שנוכה להודות להש"ת תמיד בכל עת ובכל מצב, ושכל צרותיו ורעותיו יתפכו לששון ולשמחה ושנוכה בקרוב ממש להביא בפועל קרבן תודה לה' בבית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימינו, ושם נשיר שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו.

בספר הקדוש "נועם אלימלך" ז"ע (ו"ד במוצש"ק כ"א אדר) כתב (דפ"ר דף נה ט"ב) זולק: "ודבר כו צו את בני ישראל. [א.ה.]

בלשון הפסוק נאמר "צו את אהרן ואת בניו, שהרי אין תורת העולה אלא בכהנים. אך כנראה בדוקא שינה רבינו הק"ז ז"ע הלשון וכתב כאן 'את בני ישראל, כדי שיהיו הדברים מכוונים אל כל בני ישראל כולם. כאשר מצוי הדבר בכמה מקומות בספרו הק"ל לשנות הלשון לפי דרכו הנצרכת. פירש רש"י, אין צו אלא זירז, ביותר צריך לזרז במקום שיש חסרון כ"ס."

"ונראה לי על פי הרמז, דהנה האדם העובד את השם יתברך ברוך הוא צריך לעבוד בזריות ובמידות טובות, אבל העובד את השם יתברך בעצלות ובדוחק שלא ברצון אזי הרי הוא חסר הגוף, שאין לו גוף שהוא כמו כ"ס ונתק להנשמה."

"וזה שרמז רש"י, ביותר צריך לזרז במקום שיש חסרון כ"ס, דהיינו שעובד בעצלות כנ"ל עכלה ט."

סיפר הגה"צ רבי זאב [וועלוויל] צ"צ זצוק"ל, שבעת שנתמנה הרה"ק בעל "בית ישראל" מגור זצוק"ל לרבי ומנהיג על העדה אחר טטירת אביו האדמו"ר הזקן מגור זצוק"ל, הלך להשתתף בטיש הרא"ש שערך ברמה בבית מדרשו שבירושלים ת"ו.

בשיחת קדשו דיבר אז הרבי דברים כדברנות בעניינה של תשובה והיה מעורר מנהמת לבו את ישראל לתשובה וקרבת אלוקים והעיד ר' זאב שהיתה אז התעוררות גדולה מדברי קדשו.

בין הדברים הזכיר את אמרתו הנוקבת של השרף הקדוש מקוצק זצוק"ל, שאיש ישראל צריך תמיד להחזיק בשני 'כיסים' גם יחדיו. כ"ס אחד של זריות, כדי לעורר את לבבו תמיד שכבר 'מאחר' מאוד, ועליו למחר ולשוב בתשובה ולהספיק לתקן את כל מה שצ"ר לתקן, כי הזמן אין רץ...

ומאידך ב'כיס' השני יחזיק את המידה ההפוכה, לומר שאף פעם לא מאחר... וגם אם נפל וחזר ונפל ח"ו, תמיד שערי התשובה פתוחים לפניו, לעזוב את דרכו הרעה ולשוב בתשובה לפני אביו שבשמים.

ולזה צריך חכמה ובינה עם סייגות דשמיא לדעת מתי להשתמש בכ"ס זה ומתי בכ"ס שכנגדו, הכל לפי העת והמצב, והחכם יתן אל לבו את דרכי התשובה השלמה, וישפתי פי חכם חן.

חזק מנקה הדעת שבירושלים קרתא דשופריא היה הרה"ג רבי גר"ש שן שטמר זצ"ל, יושב ראש הנהלת 'העדה החרדית' פה עיה"ק ת"ו.

זריותו המופלאה היתה לשם דבר, בהיותו תדיר עומד על המשמר עושה ומעשה בלב ונפש לכל דבר שבקדושה ומפעלות כבירים העמיד וזרז לבנין תורה וקדושה במוסדות 'העדה החרדית'. לכל בבר שנקרא היה נענה תיכף בלא שום דחיה, ולאחר שנתקבלה הדי לטה בדרכי הפעולה היה קם בזריות נפלא לבצע את המדובר הלכה למעשה. ואף בשנות זקנותו כשכבר נחלש גופו, היתה נפשו ונשמתו ממשיכה בעבודת הקדוש בלטה אש הזריות שהיתה טבועה בדמו.

צצד פרקי עסקנותו הגדולה של רבי גרשון זצ"ל למען היהדות הנא"מנה היה גם תלמיד חכם מופלג, אהבת התורה שלו היתה עצומה ותדיר היתה התורה הקדושה לחם שעשועיו. - מדי יום תיכף לאחר תפילת שחרית היה עולה ומתיישב בבית המדרש, ועוסק בהתלהבות בתורת ה' תמימה משיבת נפש, לקיים מה שנפסק בשולחן ערוך (א"ר ס' קנה ס"א): "אחר שיצא מבית הכנסת ילך לבית המדרש ויקבע עת ללמוד", כך היה יושב שעה ארוכה והונה בתורה.

עמלים רבות באמצע שקידת תלמודו נאלץ להפסיק מלימודיו, בש"ביל עסק דחוף ונחוש של צרכי הציבור שנקרא אליו, בתוקף תפקידו הרם וטולו עליו משימות רבות שלא ניתן לעשותם על ידי אחרים. באותה שעה היה סוגר ר' גרשון את הגמרא לא לפני שתחב 'סימניה' בדיוק במקום שאחז בו, כדי שבשובו מעיסוקיו יחזור לאלתר אל המקום בו הוא אותן, ולא יתבובז זמן יקר של חיפוש...

הוא קם ממקומו ורץ בזריות לסידור הענין הנצרך, ושוב חזר מיד באותה זריות אל חוק לימודיו, פעמים שהיה נכנס ללימוד של חמש דקות בלבד... ושוב רץ ושוב חזר...

ראו בו בחוש, שהתורה הקדושה היא שנותנת לו את כל החיות לעסקנותו הגדולה בזריות והתלהבות.

וסיפר לי בני הר"ר רבי אהרן שליט"א מנהל תלמוד תורה "טוב

ירושלים" בית שמש, שפעם התקיימה אסיפה בביתו של רבי גרשון זצ"ל אודות צרכי קיומו של התלמוד תורה "טוב ירושלים", שהוקם במיוחד עבור בני היישוב הישן שבעיר בית שמש יצ"ו.

ידוע היה ר' גרשון מחזיק בכל ליבו ונפשו באותם מוסדות התורה המתנהלים על טהרת הקודש בשלמות תחת דגלה של 'העדה החרדית', והיה עושה ממעשה לקיים ולהפריח ולהגיד דיל מוסדות התורה הללו בכל יכולתו.

זריות!

וידבר ה' אל משה לאמר, צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה וגו' א.ה. - ב

אל אותה אסיפה הגיע רבי גרשון לעת ערב בשעה מאוחרת לאחר שעות רבות של תלמוד תורה ועשייה ציבורית בעניינים שונים שעל דדד היום בהם היה עסוק מאוד. - הדבר ניכר עליו תיכף עם כניסתו אל האסיפה, שהיה נראה חלוש ומותש, אך לא איש כ' גרשון ירפה את ידיו מחמת חולשה, הוא התחזק ברוחו והתיישב בזריותו אאופיינית על כסאו בשמחה ובלב טוב, ותיכף שאל בחריפותו הגדולה: דעתך, נו, וואו האלטמען? מיט וואס הייבט-מען אן?... [היכן אוחזים כאן? במה אנו מתחילים?]

ובכך נתן את האות לתחילתו של דיון פורה ומוצלח מתחילה הציגו בפניו המנהלים את המצב הקיים בתלמוד תורה וכו', ולאחר מכן עברו לעסוק בענין 'מבנה' התלמוד תורה, שלאחר ש"ב"ה התרבו בו התלמידים מאוד נעשה המקום צר מהכיל את ציבור היראים הגדול, שבאותם ימים החלו להתרבות בעיר בית שמש, ונעשה צורך דחוף בהשגת בנין גדול יותר לשכירות עבור התלמוד תורה המפואר.

בענין זה הועלו כמה וכמה צדדים ואפשרויות לכאן ולכאן, אך לפתע תוך כדי הדיונים והמשא ומתן נשמט ראשו של ר' גרשון, מרוב חולשה ועייפות הוא פשוט נרדם כך על מקומו, ונמנם קמעא וישוב על כס הדיון. - היה זה מקרה חריג מאוד אצל ר' גרשון, ומי ראה שכמעט לא נראה בכל שנות עסקנותו הגדולה, תמיד היה רענן ונמרץ ועושה הכל בזריות ובשלמות. אך כנראה ששעות העבודה הרבות במלאכתו הקשה נתנו בגופו החלוש את אותותיהם, עייפותו התגברה עליו והוא פשוט נרדם כך באמצע האסיפה... [היה זה בש"נות זקנותו, כשכוחותיו כבר לא היו במותגו כבשנים קדמוניות].

ישיבי האסיפה נבוכו מעט ולא רצו להפריע את מנוחתו, אך לאחר זמן קצר התעורר ר' גרשון בנחרצות ותוך שהוא מתעלם לגמרי מעייפותו וחולשתו, שאל במפגיע: על מה דברו כאן?

עעסקנים נענו שעסקוים הם כעת בנידון חיפוש אחר מבנה לשכ"רות עבור התלמוד תורה הקדוש.

נו! שאל ר' גרשון, ומה 'עצה' העליתם בדבר?

סיפרו לו על אחת העצות שהועלתה, לגשת אל כ"ק מרן אדמו"ר "תולדות אהרן שליט"א ולבקש לשכור את אחד הבניינים המר"ווחים של מוסדותיו הקדושים שבבית שמש.

על אחר התקשר ר' גרשון לחברת מוניות, הזמין מונית בדחיפות וקבע בנחרצות: נוסעים אנו עכשיו לביתו של הרב, לא נמתין בדבר שצריך לעשות בשביל תורה הקדושה אף לא שעה אחת!

להפתעת כולם הוא נראה פתאום רענן ונמרץ כדרכו תמיד, עייפותו נעלמה ונמוגה, על אף השעה המאוחרת העמיד את עצמו תיכף למלאכתו במידת זריותו למלאכת הקדוש!

הדרך מביתו אל בית האדמו"ר אמנם לא היתה ארוכה כלל, אבל מחמת חולשתו התקשה ללכת בכוחות עצמו ונאלץ להגיע במונית. - הוא התגבר כארי ובמסירות נפש הצטרף אל הפמליא שהתקבלה בכבוד ובהדר בביתו של האדמו"ר שליט"א, שכמובן נענה תיכף בכל לב לבקשתו של רבי גרשון. ולא נח ר' גרשון ולא שקט, עד שראה הענין מסודר על הצד היותר טוב!

[כיום ב"ה זכה התלמוד תורה החשוב דגן, העומד בכל עת תחת נשיאותו הרמה של מורנו ורבינו הרה"צ שליט"א, להיכנס לאחורנה אל הבנין החדש שהוקם ברוב פאר והדר למשכן התורה הקדושה של "טוב ירושלים", לאורך ימים שנים טובות].

בילדותי היה המנהג בירושלים כשהתקיימה 'לוויה' ל"ע בפרט של אחד מן הנדיבים שהחזיקו בתלמוד תורה, שהיו כל התלמידים יוצאים עם רבותיהם אל הלוויה והמלמדים אמרו עם הילדים פרקי יושב בסתר ויהי נועם וכו'.

פעם לאחר לווייה שכחו, כשהזרנו כולנו אל התלמוד תורה, אמר לנו ר' גרשון: העולם חושבים שאנשים זקנים הם מתים ואז קוברים אותם קבורם... זו טעותנו של יום שעובד על צדדים לא יחזור יותר, והרי הוא כמת! וכך מת לו האדם בעוד יום ובעוד שבוע ועוד חודש ועוד שנה... וכל החיים יש בהם מיתה אחר מיתה,

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פריטים שנשלחו לעזרכת ע"י הקוראים

מה ה' רוצה ממני?

כל פעם שאני נוסע לישבת במימון אני לוקח עמי עלונים של טיב הקהילה לזיכוי הרבים. בין היתר אני מתקשר ליהודי יקר הגר בצפת. הוא מגיע למימון אוסף את העלונים ממני ומפזרם בצפת. כמנהגו, התקשרתי אליו ועדכנתי אותו על דבר העלונים שהבאתי מימונה. הוא הופתע לשמוע שאני במימון, ואמר שאילו הייתי ידוע, היה מזמין אותי להיות סנדק לבנו ביום ראשון הקרוב, "לא חלמתי שהרביה מגיע למימון בשבוב"ם!!!" הוא שאל אם אני מסכים להיות הסנדק ביום ראשון במימון? השבתי שהשבוע יצא יום ישישי בראש חודש, ובראש חודש אין תיקון שובב"ם, ולכן יכולתי להגיע לישבת הזה למימון למרות שבדרך כלל אני ניגש חזן בירושלים...

על הסנדקאות השבתי בחיוב, אבל בקשתי ממנו מאוד שהברית חייב להיות בזמן, מאחר וביום ראשון חל האירוציטי של אבי מורי בעל מעדני השולחן, ואני חייב להיות בזמן בהר המנוחות בירושלים, וכבר קבענו מניין בהר המנוחות. הוא התחייב לדייק בזמנים ושיניתי את התוכנית שלי לעזוב ביום ראשון במקום במוצ"ש.

יום ראשון, הגיע שעת הברית והילד איננו. כבר הגיע שעת מנוחה, והתפללתי מנחה בעמוד בציון הרשב"י לעילוי נשמת אבא, ושמתח הברית עדיין לא נראה באופק. בתוך הלב שלי משתוללת מלחמה לא פשוטה, מצד אחד זה האירוציטי (אזכרה) של אבא, ואני את אבא כיבדתי כל החיים, ואין דבר יותר חשוב לי מכיבוד הורים, ומצד שני יש את בעלי השמחה שמאחרים.

כמעט עזבתי את המקום כדי לקיים כיבוד הורים ולעלות לציון של אבא ביום הפטירה להגיד קדיש, אבל אז שאלתי את עצמי: "מה רוצה הקב"ה שאעשה במצב כזה? מה היה אבא עושה במצב כזה? אבא שהעיד על עצמו שבבין אדם לחברו הוא נקי..."

כמובן שהתשובה הייתה ברורה, להישאר ולא לצער את בעלי שמחה חלילה. כעבור שעה וחצי הגיעו בעלי השמחה. תיכף הרגתי את אבי הנב שהכל בסדר והכל רוע, בקשתי שגם יגיע את רעייתו שהכל טוב ושמה... נגמר הברית בשעה טובה, ועליתי על ההסעה שחיכתה לי כל הזמן הזה ונסענו ירושלימה. בדרך התקשרתי לאחי ועדכנתי אותו שלא אספיק להגיע בזמן למנין.

בכניסה לירושלים, למרות שהשעה הייתה קרובה לשקיעה, בקשתי מהנהג לעבור דרך הר המנוחות לקבר של אבי זצ"ל, לומר שם תהילים ומשניות כנהוג. הנהג הלך לציון אבי, ואף שיצאתי מהרכב עוברים שם קבוצה של עשרים אנשים בדרך להסעה שלהם.

בקשתי אם הם יכולים לענות לקדיש, והם ענו בשמחה. תיכף אחרי הקדיש הגיע ההסעה והם עלו עליה.

איזו השגחה פריטית היה כאן בזכות שבידת המידות: דקה לפני או אחרי, הם לא היו שם... אם הקב"ה שלח אותם במיוחד עבורי. שאלתי אותם אם הגיעו ליאר זיכוי של משיחו? הם עלו שסתם עברו שם...

כמובן, מאחר וידעתי שבעלי השמחה הם בלחץ שלא אפסיד קדיש בציון אבי מורי זצ"ל, התקשרתי מיד לבעלי השמחה לעדכן אותם שהספקתי להגיד קדיש במניין על הציון. (הסתבר שהם איתרו לבית באוסם מגור

שלא באשמתם) בעל המעשה: מרדכי הרב שליט"א המעונין לדכות את הרבים בסיפור של השגחה פריטית פוזנץ לשלוח אל א' שפחה ספואלס פוקס: 15326517922 05226517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

ללבוסוף כשמיסימים למות, אז קור ברים את המת שגמר למות בקברו...

העצה היחידה שיש אפוא בידינו היא להחיות את הימים והזמנים בשביל כך צריך לתקן היטב את 'מידת הז' ריזות! ולנצל כל דקה לתורה ומעשים טובים כראוי, שאז יהיו כל הזמנים מלאים חיות, ולא בהיפך חילול... - סיים ר' גרשון את דבריו המאלפים!

דיבוריו שבקעו מלב טהור חדרו אל הלבבות כדרבנות והכו שורשים עמוקים של יראת שמים וחיזוק נפלא למידת הזריזות בלב תינוקות של בית בבן, ונשארו הרוטים עמוק בלב עש-רות שנים לאחר מכן.

תדיי היינו רואים אותו את ר' גרשון ששהו מהלך בדרכו במהירות ובזרי-

זות, עד שנראה תמיד כמי שרץ בנחיצות. - זו לא היתה ריצה בעלמא, כי אם מתוך הכרה עמוקה במה שהיה אומר תמיד שכל דקה שעוברת בריקנות זה מוות! הוא חי עם זה תמיד, נאה דורש ונאה מקיים. ולכן היה נראה תמיד רץ בזריזות עצומה, כי ידע שבכל דקה וכל רגע צריך להספיק לעשות עוד ועוד נחת רוח לבורא יתברך שמו!

* * *

איש יהודי סותר תם וישר דרך, הגיע אלי לברכה ולעצה, כדרכו מדי תקופה, וביקש להציע בפני 'שאלה אחת שמצאיקה לו מזה עידן.

הבה נשמע את שאלתך, אמרת, והשם הטוב יהא בעזרונו לתת בפי תשובה טובה וישרה.

תתח האיש ואמר, הנה ברוך השם מצליח אני במסחרי הפרג' סה מצויה בריוות, אך משום מה כמעט בכל העסקים עוזר לי השם יתברך רק ברגע אחרון ולא מקודם. הענין התמוה הזה חוזר על עצמו כמעט בכל ענייני העסק, הן ברכש שצריכה החנות להזמין ולרכוש מן הסרסורים למיניהם, והן בסדרי ממכירות לסוחרים ולחנווניים, הכל מתבצע תמיד ברגע האחר-רון! [אשר נקרא בפי הסוחרים: הדקה התשעים ותשע...]

ששוראים הפועלים בחנותי הגדולה שהסחורה עומדת לה-סתים, ויש צורך לבצע הזמנה של סחורה חדשה, הרי לא תתבצע אותה הזמנה כי אם ברגע אחרון ממש, בטרם נסגרת אפשרות הזמנה. כמו כן עסקאות שונות מתבצעות ברגע אחרון... קונים נכנסים ומתעניינים על הסחורות אך אינם ממחרים לבצע את הקניה בפועל עד הרגע האחרון ממש... תשלומים שונים נכנסים ברגע אחרון...

וכן על זה הדרך, נראה שכל העסק כולו מתנהל באופן זה של הרגע האחרון בכל דבר וענין. כאשר עד הרגע האחרון מסתובבים כולם לחוצים ומלחוצים, ונראה הכל כעומד על חדרו של רגע!

מדוע נגזר עלי לעבוד תמיד תחת לחץ כבד שכזה? - תהא האיש, למה לי להיות כל העת בסבל ועינוי? מדוע אי אפשר שייעשה הכל על מי מנוחות, דבר דיבור על אופניו, כל עסק בעתו ובזמנו במנוחת הדעת ומנוחת הנפש, למה לנו כל ה'סיד לחץ הזה?

אמרת לי לאותו יהודי:

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

יידת הזריזות של מרן החפץ חיים ז"ע מפורסמת היתה להפליא, בכל דבר מצוה שראה והבין רצון השי"ת ממנו בכל תפקיד שהוא עם תיכף בזריזות ממקומו, ובהתלהבות נמר-צת ללא שום דחיות ושהיות עשה את אשר מוטל עליו, כחיל נאמן בצבא ה'!

גם בשנות זקנותו המופלגת העידו רבים על זריזותו ורענותו כפי כוחו, סיפורים רבים מסופרים על יציאותו לדרכים ארוכות בשנות קקנה ושיבה, ככהן גדול משרת לפני קונו ול-פני עם בני ישראל קדושים.

אל כל מקום שהגיע היה מזדרז לעשות תיכף ומיד את אשר לפניו, וכבר נודעה והתפרסמה הופעתו הנהדרה של רבינו הגדול בערוב ימיו בשערי 'הכנסה הגדולה' שהתקיימה בעיר הבירה ווינה בשנת תרפ"ג, אשר על אף גילו המופלג לא נס ליחו, ועשה את כל הדרך הארוכה מראדן שבליטא ועד אוסטריה, כשכל ישראל חרדים לכבודו.

תיכף עם הגיעו אל שערי חצר אולם הכנסייה הגדולה, פתחו השומרים והסדרנים את השערים לרווחה, והנה נראה לעיני לל ישראל מרן החפץ חיים הק' בכבודו, נמוך קומה כש-כובע הקס'ט' חבוש לראשו, עיניו מושפלות ארצה בענוות רוחו הידועה, ידיו משולבות כנגד ליבו, וכולו רץ ומזדרז באש וודש לעשות מלאכתו, כשבונו הגדול ושאר המלוים הצעיר-רים ממנו בשנים רבות ממחרים אחריו להדביק את צעדיו, כדי לפנות את הדרך לפניו...

ססיפר לי אבי מורי הגה"צ בעל 'מעדני השולחן' זצוק"ל, שב-שנות שיבתו של החפץ חיים חדר פעם גבב אל תוך הבית הדל, שבקלות ניתן לפריצה, ועשה את 'מלאכתו' בנקל... - עד מהרה גילה הגבב שעם אוצרות גדולים כאוות נפשו לא ייצא מבית עלוב ועני זה, אבל גבב נשאר גבב... ופטור בלא כלום אי אפשר, ומבלי שהבחין בזקן בעל הבית היושב מן הצד ומסתכל בו בשקט, תחב היישר אל התיק שבידו כמה כלים קטנים שמצאו חן בעיניו, ותיכף נשא את רגליו וברח החוצה! כשראהו החפץ חיים בורת קם בזריזות ממקום מושבו והחל לרוץ מהרה בכל כוחותיו לתפוס את הגבב!

כראות הגבב בבעל הבית הזקן הרודף אחריו נבהל על נפשו, וברגליו הקלות הגביר את ריצתו, לברוח מהר יותר ולנוס מפני רודפו... - וכך קיבלה העיירה 'ראדין' הקטנה מראה מרהיב על פני רחובותיה... הגבב נס ובורח עם תיק הגניבה בידו, ואילו הזקן הישיש רבן של כל ישראל רץ אחריו בכל כוחותיו!

אולם עד מהרה ראה החפץ חיים והבין שלא יצליח לתפוס את הצעיר הנמרץ שלפניו, הוא נעמד אפוא על מקומו, והחל לצעוק לעברו בכל כוחו, את מה שרצה כל כך לומר לו: מחול לך! מחול לך! - אנו מוחלים לך על כלים הללו בלב שלם, אין כאן לא גבב ולא גניבה! הכל נתון לך במתנה גמורה!

ואף אנו למדנו טיב לקח מוסר, במידת זריזותו של אותו כהן גדול מאורם של ישראל, הדבק במידת זריזות בני אהרן שבפתח פרשתנו "צו את אהרן ואת בניו", אין צו אלא לשון זידת, כמ"ש (תולין קכג): "כהנים זריזים הם!" - ועל כך עורכים ישראל את תפילתם (סדר הושענות ליום השבת): "ה'הושעת חיל זריזים משרתים במנוחה כ' כן הושע נא" - אמן ואמן.

כפי הנראה העסקים הרוחניים שלך מתנהלים גם הם כדוגמת העסקים הגשמיים... הלא כלל גדול נקוט בידינו בכל דבר, "ה' צלך"! (תהלים קכ"א, ה) השם יתברך מונג עם האדם תמיד 'מידה כנגד מידה, וכמה דאת אמרת (ויקרא כד, יט) "כאשר עשה כן ייעשה לה'!"

כאשר קיבלתי בזה פעמים רבות מפי מורי ורבי הגה"צ רבי בנימין הצדיק רבינוביץ זצוק"ל, שבענייני הנהגת מידה כנגד מידה אין הסתר פנים, וניתן לגלות זאת גם בגלות.

כנראה שגם בעניינים הרוחניים ועבודת השם יתברך אין אתה וופס במידת הזריזות, רק הנך עושה גם כן כל דבר ברגע אחרון... מגיע לתפילה בבית הכנסת ברגע אחרון... קורא קריאת שמע ברגע אחרון... נכנס לשבת קודש ברגע אחרון... מגיע לשיעור ברגע אחרון... מוכר את החמץ ברגע אחרון... קונה ארבע מינים ברגע אחרון... עושה כפרות ברגע אחרון... בונה סוכה ברגע אחרון... וכן על זה הדרך בשאר העניינים.

אין פלא אפוא שגם הברכה שלך, השמורה והמצופה לך, תגיע אף היא אליך תמיד ברגע אחרון, במידה כנגד מידה! תנסה נא לשנות את דרךך לטובה בתקון מידת הזריזות, תיכנס לבית הכנסת תמיד בין עשרת הראשונים, תקבל שבת עשר דקות לפני הזמן הרשום בלות, וכן בכל שאר ענייני עבודת ה' תודרו נא להקדים בזריזות ככל יכולתך, ואז ממילא תקדים הברכה גם היא לבוא אל ביתך בזריזות, ולא תצטרך להמתין עוד עד רגע אחרון.

אכן! הודה האיש, נכון הדבר, שהתרגלתי משום מה לאחר כל דבר מלעשותו עד הרגע האחרון...

קיבל על עצמו אפוא היהודי לשנות את דרכו לטובה, והחל עעבוד על מידת הזריזות, השתדל להיות בכל יום מן הראי-שונים המגיעים אל התפילה, הן בשחרית והן במנחה ומעריב, ההוסיף לקבל 'תוספת שבת' נוספת יותר מן התוספת המקור-בלת, וכן על זה הדרך הקפיד להקדים בכל דבר וענין להיות זריז ונשכר.

והנה זה פלא! לא חלפה תקופה ארוכה והאיש בא בשמחה גדולה לבשר על התמורה והמהפכה הגדולה שחלה בעסקיו, כשהם נעשים בזמן הראוי במתינות וביישוב הדעת, בלא לחץ ובלא כעס, בהשקט ובמנוחת הנפש, וברכת ה' מקדימה לפניו תדיר, ובכל אשר יעשה יצליח!

* * *

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ר) נא לשלוח למייל הפצו"ב

האחים היקרים העוזרים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים • יוסף בן טילה רחא לרפ"ש • שרה שינדל בת טילה רחא להצלחה בכל העניינים

יר"ל ע"י קהילת שבת בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגוויך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7175